

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direktsooni,
ELKNO komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 6 (189) Kolmapäeval, 11. aprillil 1956. a. VIII aastakäik

Tihedamaks side teaduse ja praktika vahel

Ajavahemikul 24. märtsist kuni 13. aprillini 1956. aasta on toimunud ja toimub kolm teaduslikku konverentsi: Baltimaade ja Valgevene NSV II üliõpilaste teaduslik-tehniline konverents, TPI XII üliõpilaste teaduslik konverents ja TPI õppejõudude XI teaduslik konverents. Sel ajavahemikul annavad meie üliõpilased ja õppejõud aru oma teaduslikust uurimistööst.

Mõned statistilised andmed toimunud ja toimuvast konverentsidest:

Baltimaade ja Valgevene NSV II üliõpilaste teaduslik-tehnilisest konverentsist võttis osa 13 kõrgemat kooli, ettekannetega esinesid 118 üliõpilast, konverentsi töö kulges 12 sektsioonis, millest võttis osa 762 üliõpilast, 90 õppejõudu ja 19 asutuse esindajat. TPI XII üliõpilaste teaduslikust konverentsist võtsid osa kõikide teaduskondade üliõpilased. Esineti 103 ettekandega, konverentsi töö toimus 13 sektsioonis. TPI õppejõudude XI teaduslikust konverentsist võtab osa enamuse meie õppejõude, esinevad ettekandega tööstuste ja asutuste esindajad. Ettekannete arv on 119, konverentsi töö toimub 13 sektsioonis.

Juba põgus ülevaade konverentside tööst näitab, et osavõtt konverentsist on elav. Tugevneb side meie instituudi õppejõudude ja üliõpilaste vahel ühelt poolt ja tööstuse, teiste kõrgemate koolide ning teaduslike asutuste vahel teiselt poolt. Enamus ettekannetavatest töedest omavad suurt praktilist tähtsust.

Kuid üheaegselt saavutustega esineb veel terve rida tõsisid puudusi. Üliõpilaste konverentside osas tuleks puudusena märkida seda, et kõrvuti eksperimentaalset laadi töödega esineb veel suur arv referatiivset laadi töid. Samuti jätab tööde vormistus veel palju soovida. Suureks puuduseks on ka see, et osa üliõpilasi suhtub passiivselt konverentsi töösse ega võta innukalt osa sektsioonide istungeist. Sektsioonides ettekannete ümber ei teki küsimusi, elavaid vaidlusi. Kuidas, näiteks, hinnata selliseid fakte, nagu esimese plenaaristungil osaline läbikukkumine ja poliitilise ökonomia sektsiooni töö täielik nurjumine. Need faktid näitavad, et ÜTÜ nõukogu ei suutnud organisatsiooniliselt kindlustada konverentsi tööd, et üliõpilased ei avalda oma initsiatiivi, vaid ootavad seda ainult õppejõududelt.

TPI õppejõudude osas tuleks tõsise puudusena märkida seda, et mitmed õppejõud ei võitle selle eest, et konverentsil esitata- vad ettekanded oleksid kõrgetasemelised. Sellise olukorra tagajärjel on konverentsi kavasse võetud peaaegu kõik valminud s. o. ka vähehitelavad ettekanded.

Väga nõrgalt toimub ettekannete läbiarutamine sektsioonis, mis loob olukorra, kus kõrvuti tugevate ettekannetega, millised omavad suurt praktilist tähtsust, esinevad ettekanded vähem tähtsate probleemide kohta. See puudus näitab, et meie õppejõudude teaduslikus töös esineb veel tugev probleemide killustatus, et rida õppejõude lähtub teema valikul mitte meie rahvamajanduse tänapäeva vajadustest, vaid oma isiklikest huvidest, et kateedri juhatajad ja teaduskondade dekaanid ei ole suutnud veel koon- dada meie õppejõudude jõupingutused aktuaalsete teemade ümber.

Toimunud konverentsid aitavad tõsiselt analüüsida meie teaduslikku uurimistööd nii üliõpilaste kui ka õppejõudude osas, teha vastavad järeldused edaspidise uurimistöö suunaade kohta, aitavad luua tihedamad sidemed tööstusega. Neid, konverentsidel tihenevaid sidemeid tööstusega ja praktikaga, tuleb aga veel edasi arendada, sest rahvamajandus ootab meie kollektiivilt veel tõhusamat abi aktuaalsete rahvamajanduse ees seisvate probleemide lahendamisel.

G. OZEROV,
TPI direktori asetäitja õppe- ja teadusliku töö alal.

ÕPPERÜHMAS E-42

Kõneldes meie õpperühmast, ei saa puudutamata jätta komsomoligrupi tööd. Meie komsomoligrupi kuulub 12 kommunistlikku noort. Inimesi on küllalt, et läbi viia huvitavaid ja kasulikke üritusi. Seda võimalust pole aga seni täielikult kasutatud, sest meie komsomolaktivistid ei tööta veel nii nagu peaks — nimelt pole tunda ürituste organiseerimisel ja läbiviimisel grupi- büroo initsiatiivi ja organiseerivat osa. On läbi viidud mõningaid üritusi: paar ekskursiooni, vaadatud filme arutelu. Võrdlemisi huvitavaks kujunesid kabe- ja malevõistlused, mis selgitasid märgitud aladel rühma paremad. Tubilimad maletajad on meil üliõpilased Samuel. Lõus jt. Kubes on üks tugevamaid Reet Allivere.

Meie rühmas õpib ka ENSV tuntumaid tennisiste Rein Lõus.

Tema algatusel organiseeriti pühapäeviti tennisehuvilistele õppu- si. Rein jõudis juba märgata Väino Kuusiku andekust sel alal. Ka mitmed teised on teinud tõsiseid edusamme.

Hea suusasportlase Uno Semperi initsiatiivil on toimunud mitu muljeterikast suusamatka. Alles paar nädalat tagasi veetsime kogu pühapäeva suuskadel Mustamäel.

Kevadel kavatseme läbi viia Pirital sõudevõistlused. Selle küsimusega tegeleb rühma parim sõudja Kuusik.

Oleme aktiivsed kino-ühiskülastajad.

Edaspidi on aga vaja, et komsomolibüroo võtaks juhtimise enda kätte. Siis kujuneb meie töö rühmas veelgi sisukamaks ja mitmekülgsemaks.

Õpperühma E-42 üliõpilased

Sõna on külalistel

TUGEVI KÄEPIGISTUS

Balti liiduvabariikide ja Valgevene NSV kõrgemate õppeasutuste üliõpilaste II teaduslik-tehniline konverents kujutas endast, võrreldes möödunud aastal meie liiduvabariigis — Kaunases toimunud I konverentsiga, vaieldamatut progressi. See progress väljendub konverentsi teadusliku taseme, kuid eriti organisatsioonilise külje tunduvas paranemises. Tallinna Polütehnilise Instituudi direktsooni ja üliõpilased arvestasid nähtavasti tõsiselt Kaunase seltsimeeste möödunud aastaseid kogemusi ning suhtusid veelgi suurema aktiivsusega, veelgi tähelepanelikumalt selle tähtsa ürituse läbiviimisse. Organisatsioonilistes küsimustes on meil tallinlastelt palju õppida.

Tallinnas veedetud päevad jätvavad meisse unustamatud muljed. See on suurepärase linnl Muuseumid, väärtuslikud mälestusmärgid möödunud sajanditest, eesti rahva kõrge kultuur — kõige sellega võisime me, tänu meile osutatud südamlükule, sõbralikule külalislahkusele ja pidevale hoolitsusele, küllaldaselt tutvuda. Sellepärast ei seisagi konverentsi tähtsus ainult teadusliku töö kogemuste vahetamises, vaid raske on hinnata selle panuse suurust, mille ta andis erinevatest rahvustest üliõpilaste vahelise sõpruse tugevdamisele, üksikute liiduvabariikide kõrgemate õppeasutuste lähendamisele ja noorte tulevaste spetsialistide silmaringi üldisele laiendamisele.

Loeme endile austavaks ülesandeks väljendada kõigi Leedu NSV-st konverentsist osavõtnute nimel Tallinna Polütehnilise Instituudi direktsoonile ja ühiskondlikele organisatsioonidele südamlükku tänu meie delegatsioonile osutatud tähelepanu ja südamluku hoolitsuse eest. Oleme veendunud, et meie sõprus, et meie vastastikused sidemed veelgi tugevnevad.

Keemiliste teaduste doktor,
professor
J. V. JANITSKI
Kaunase Polütehnilise Instituut
J. I. DRONANTAS,
Leedu Põllumajanduse
Akadeemia Põllumajanduse
mehhaniseerimise teaduskonna
dekaan.

TÄNAME SÜDAMEST

Võime liialdamatult öelda, et Balti liiduvabariikide ja Valgevene NSV kõrgemate õppeasutuste II teaduslik-tehniline konverentsi päevad, millised veetsime Eesti NSV pealinnas Tallinnas ja suurelt osalt ka Tallinna Polütehnilise Instituudi külalislahke kollektiivi keskel, on ununenamatud.

Juba soe vastuvõtt Balti jaamas jättis hea ja paljutõotava mulje järgnevateks konverentsipäevadeks. Ja me ei eksinud — Tallinna Polütehnilise Instituudi kollektiivi siiras külalislahkust, mis väljendus meie eest igakülg- ses hoolitsemises, tundsime kogu Tallinnas viibimise aja kestel.

Lahkudes lubage kogu süda- mest tänada Tallinna Polütehni-

lise Instituudi direktsooni, profes- soreid, õppejõude, üliõpilasi — lühidalt kogu kollektiivi kõi- ge meie pakutu eest.

Viime siit peale hinnatavate kogemuste ja teadmiste teadusli- kus töös kaasa ka parimad mul- jed Tallinna üliõpilaste isetege- vusest, Riikliku Akadeemilise Teatri «Estonia» kõrgest ooperi- kultuurist, Eesti NSV kunsti- meistrite suurepärasest esinemi- sest ja liide linna ajaloolistest vaatamisväärsustest.

Püüame teha kõik, et tuleval aastal tunneste endid meie juu- res, Riias sama kodustena.

Läti NSV üliõpilaste nimel:
J. PRIEDNIKE,
LRÜ üliõpilane

SAMM EDASI

Mul on olnud võimalus osa võtta mõlemast Balti liiduvaba- riikide ja Valgevene NSV kõr- gemate koolide üliõpilaste tea- duslik-tehnilisest konverentsist. Võin julgesti öelda, et nii tea- dusliku taseme mõttes kui ka or- ganisatsioonilisest küljest, oli äs- jalõppenud II konverents Kau- nases toimunud I konverentsiga võrreldes samm edasi.

Kallid eesti sõbrad, õnnitlen

teid Valgevene NSV üliõpilaste nimel nende edusammude puhul millede kokkuvõtet me nägime möödunud konverentsil.

Oleme kindlad, et ka edaspi- di sidemed Eesti NSV ja Valge- vene NSV kõrgemate õppeasu- tuste üliõpilaste vahel veelgi tu- genevad.

V. BOBROVSKI,
Valgevene Polütehnilise Insti- tuudi üliõpilane

TPI üliõpilasi koos Leedu NSV delegatsiooni liikmetega mõni minut enne rongi väljumist Balti jaamas.

L. Tünni foto

Kujundada sotsialistlik suhtumine töösse

Kõrgemas õppeasutuses läbi- viidava kommunistliku kasvatus- tööd paljude ülesannete hulgas ei oma kaugeltki viimast kohta sotsialistliku töösse suhtumise ku- jundamine. Just sellest seisuko- hast lähtudes tahaksin väljenda- da antud küsimust käsitlevad mõtted.

Üliõpilase töö — see on tema õppetöö auditooriumis, labora- tooriumis, töökojas, kodus.

Õppetöö peab:

1. aitama kaasa nii kollektiiv- se kui ka individuaalse töövilu- muse omandamisele, tegevuse ratsionaalsele planeerimisele, an- tud ülesannete laimatuks ja täp- setähtajalisele täitmisele, kokku- hooldlikku ja heaperemeeliku su- htumise kujundamisele ühiskondli- ku omandi kasutamisel;
2. andma üliõpilasele vilumu- se väljendada oma töö resultaate täpselt, selgelt ja kiiresti, hästi vormistada kirjalikud ja graafi- lised tööd;
3. aitama kujundada üliõpila- ses harjumust alluma kollektiivi ühisele tahtele, õpetama arvesta- ma ja kinni pidama meie ühis- konna väljakujunenud käitumi- se reeglitest.

Iga üliõpilasele peavad ole- ma seaduseks nõukoguliku töö- distipliini põhijooned — tead- likkus ja laimatus, iseseisvus ja initsiatiivsus, aktiivsus ja kogu energia pühendumine töösse.

Missugused on sotsialistliku töösse suhtumise, kujundamise kasvatuslikud meetodid? Need on mitmesugused.

Kõige sagedamini tuleb kõr- gemas õppeasutuses töötaval pe- dagoogil kasutada selgitamis- ja veenimismeetodit. Siin peavad

tähtsat osa etendama õppejõudu- de selgitavad vestlused. Need vestlused peavad olema seotud konkreetsete, kommunistlikku mo- raali alakriipsutatavate näidetega ja aitama üliõpilastele sisendada eesrindlike, kommunistliku maa- limavaatete inimeste ideid, tööks- pidamisi ja ausat, ennatalsalgavat suhtumist töösse.

Kõrvuti sellega peab õppejõud päevpäevalt kujundama üliõpila- tes ka armastust töö vastu ja harjumust tööks. See saavutatakse mitmet liiki huvitavalt koos- tatud ja hästivalitud ülesannete ja harjutuste teel, tähtsamate antud erialale tüüpiliste töövõ- tete selgitamise teel. Sellisel teel on võimalik kasvatada üli- õpilastes põhjalikust ühe või teise probleemi käsitamises, arendada neis aktiivsust, harju- must täita tööd hiline miseta, saa- da täpselt tulemusi, pidada õiget töörežiimi jne.

Harjumuste kujundamisel tu- leb silmas pidada, et kuigi on võimalik teatavaid kasulikke harjumusi pideva tööga luua ja üksikuid individuaalseid harju- musi ümber kujundada, siis mõnd sissejuurdunud omadust, näit. käekirja, ei õnnestu kõrge- mas õppeasutuses peaaegu kuna- gi enam parandada.

Eriti suurt osa sotsialistliku töösse suhtumise kujundamisel üli- õpilastes etendab ühiskondlik arvamus, kollektiivi jõud, mis mingil juhul ei tohi soodustada ebaõiget suhtumist töösse. Kui õpperühma kollektiiv on nõud- lik õppedistsipliini suhtes, ilma milleta pole aga mõeldavgi sot- sialistlik töösse suhtumine, siis töötavad selle õpperühma üliõpi-

lased hästi, ilma mahajäämuse ja lünkadeta. Ja vastupidi — õpperühmades, kus pole kollektiivsus, kus pole õiget töömeeleolu, kulgeb õppimine ebaõigest, töö ei kanna vajalikku vilja, kujuneb üksikõiksus suhtu- mises ühiskondlikku omandisse jne.

Sotsialistliku töösse suhtumise kujundamisel on, nagu näitavad kogemused, tihti raskuseks õp- pepüüete ülekõormatus, mistõttu mitmed üliõpilased ei suuda iseseisvalt ja korralikult täita kõiki nõutavaid koduseid töid ja ülesandeid ja on sunnitud see- pärast kasutama võõrast, seltsi- meestelt saadud õppematerjali, lühidalt — nad kirjutavad teis- telt maha ülesanded, mis oleks tulnud lahendada iseseisvalt. Nii kujuneb nende üliõpilaste juures ebaaus suhtumine töösse.

Sellepärast on õppejõududel vaja veel kord korrigeerida üli- õpilastele antavate koduste üles- annete hulka ja mahtu. Pole mõt- tet seda küsimust lahendada kvantitatiivsetest kaalutlustest lähtudes. Tuleb valida üliõpila- stele need ülesanded, millede täit- mine on õppeprogrammi seisuko- halt tingimata vajalik ja jälgida siis ka pidevalt nende iseseis- vat täitmist.

Sotsialistliku töösse suhtumise kasvatamine — nõukogude in- seneride ettevalmistamise üks vaieldamatult eeltingimusi — peab olema meie ühiskondlike organisatsioonide kogu üliõpila- kollektiivi ja kõigi õppejõudude tähelepanu keskpunktis.

A. V. BEKLEMISEV,
Leningradi Polütehnilise Insti- tuudi füüsika kateedri dotsent

(Algus „Tallinna Politehnik“ nr. 4)

Asi seisab selles, et tööstusliku staaži olemasolu iseendast ei tee veel insenerist teaduslikku töötajat. Praktikas töötavast insenerist võib välja kasvada tõeline teaduslik töötaja ainult tingimustel, kui ta 1) on saanud küllalt sügava teadusliku ja tehnilise ettevalmistuse oma erialal, 2) töötab tehniliselt eesrindlikus ettevõttes oma erialal, 3) tunneb oma eriala ja töö vastu huvi, 4) on küllalt energiline ja suhtub oma töösse loovalt, 5) püüab pida äärmiselt kõrgele teaduse ja tehnika arenguga. Nende tingimuste rahuldamise puhul võib praktikas töötav insener tõepoolest ruttu saada väärtuslikuks teaduslikuks töötajaks ja kaugele ette jõuda tuluuuest insenerist, värskest teaduse kandidaadist. Kui aga need tingimused ei ole täidetud, siis on eelised andekal energiliselt töötaval noorel inseneril või aspirandil, kuigi tal esialgu puuduvad praktilised kogemused. Iseäranis kehtib see niisuguste tehniliste erialade juures, mille aluseks on keerulised füüsikalised nähtused (näiteks elektrotehnilised erialad) ja kus seetõttu väga suurt osatähtsust omab teoreetiline ettevalmistuse sügavus.

Õeldu ei tähenda muidugi, et vanemad tööstuslikku staaži omavad õppejõud, kes ei ole suutnud omandada teaduslikku astet, tuleb vahetada teaduste kandidaatide vastu. Tegelikult elus võib üsna sageli täheldatakse, et mõni teaduslikku astet mitteomav õppejõud on peavõrra kõrgem mõnest samas õppeasutuses töötavast kandidaadist või isegi doktorist. Poome siin paar näidet.

Stalini preemia laureaat dots. Soonvald on üks energilisemaid autoriteetsemaid TPI õppejõude. Omades laia silmaringi ja uuri kogemusi, suhtub ta töösse oovalt. Pidades tihedat sidet praktikaga, on ta andnud silmapaistva panuse mitme tähtsa praktilise küsimuse lahendamisel. Sm. Soonvaldi poolt koostatud raamat «Masinaeemendid» paisab silma oma praktilise suunaga ja paljude küsimuste originaalse ahendamise ja lahendamise osatähtsusest, mis tõttu ta on saanud väärtuslikuks õpikuks üliõpilastele. Sama raamat on eidnud kõrge hinnangu ENSV õppusettevõtete ja aratanud ähelepanu ka väljaspool Eesti JSV-d. Sm. Soonvald aga ei ole ahjuks mõningatel põhjustel see veel omandanud teaduslikku stetit. Siiski on aga väga küsitav, kas omab suuremat praktilist ja teaduslikku väärtust, kas sm.

Soonvaldi poolt teostatud tööd või mõne õppejõu poolt edukalt kaitsud dissertatsioonid? Muidugi tuleb kindlasti loota, et sm. Soonvaldil valmib tema dissertatsioonitöö lähema aja jooksul. Sõltumata sellest jääb sm. Soonvald faktiliselt ikkagi instituudi kollektiivi paremiku hulka.

Teise näitena võiks tuua sm. Ivangit. Põhiliselt õppeaine, mida õpetab sm. Ivang, on termodynaamika, sügav teoreetiline põhikursus soojustehnikutele. Dots. Ivang on üks paremaid TPI lektoreid ja omab üliõpilaste seas väga suurt autoriteeti. Vajates täiel määral õppeaine materjali, kannab sm. Ivang seda ette mitte formaalses, kirjeldavas ja konstataerivas stiilis, vaid tungides küsimuste sisulisse sügavusse, toob üliõpilaste ette erutavad teaduse saladused. Märgitakse, et sm. Ivang sattub oma loengu-tele «hasarti». Loomulikult ei ole see võimalik küllama faktide loetlemise juures, vaid nimelt siis, kui õppejõud elab üliõpilastega kaasa teadusharu saladuste lahendamisele. Sm. Ivang on üks TPI vanematest töötajatest, tal on suured teened soojustehnika eriala arendamisel TPI-s. Samuti jätkab ta pidevalt tööstuse abistamist. Ka sm. Ivang ei oma teaduslikku astet, kuid on selge, et paljudel selle astme omajatel on vaja teha veel palju tööd, et sm. Ivangile järele jõuda.

Samal ajal leidub aga instituudis õppejõude, kes teadusliku astme ja teiste formaalsete tunnustamärkide järgi omavad sm. Soonvaldi ja sm. Ivangiga samasid positsioone, nende töö praktilised tulemused on aga hoopis teistsugused.

Üksikutele vanematele õppejõududele tehakse etteheiteid kõrvaliste töödega tegelemise pärast väljaspool instituuti. Ka selles küsimuses ei saa olla ühist mõõdupuud, sest töö ja nende teostajad ei ole mitte ühesugused. Üldiselt ei ole selles midagi halba, kui ühel või teisel õppejõul leidub nii palju energiat, et ta, tundes korrektselt oma ülesanded instituudi ees, leiab võimalusi produktiivselt töötada ka väljaspool instituuti. Umberpöörduvalt — seda võib ainult tervitada.

Siiski tuleb püstitada selliste tööde suhtes teatavad nõuded: 1) nad ei tohi õppejõudu viia eemale kohustusest, mis tal on instituudi ees. 2) nad peavad olema võimalikult tihedalt seotud õppejõu põhitooga, 3) nad peavad olema loova iseloomuga, et nad ei jääks mitte ainult kõrva-

liseks sissetuleku allikaks, vaid rikastaksid õppejõudu väärtuslike erialaste kogemustega, moodustaksid järjekordse astme õppejõu kvalifikatsiooni töötamises, 4) tööd peavad olema teostatud kõrge kvaliteediga, et nad väarikalt iseloomustaksid instituudi töötajate kollektiivi. Kahjuks ei ole alati need nõuded rahuldatud ja tihti osutuvad kõrvaltööd häbi-väärseks halduraks rahategemise otstarbel. Seejuures kaotatakse ka vastutustunne oma ülesannete suhtes instituudi ees, milleks tavaliselt avanevad suured võimalused, sest õppejõu tööaeg instituudis ei ole rangelt reglementeeritud ning raske on kontrollida instituudi jaoks tehtava töö mahtu ja kvaliteeti.

Suuremal määral vastavad esitatud nõuetele sm. Soonvaldi tööd väljaspool instituuti. Sm. Soonvald suhtub nendesse loovalt, leiab uute küsimuste originaalseid, praktilisi edasiviivaid lahendusi, annab seega tõsist abi rahvamajandusele, rikastab oma kogemusi, mis omakorda peegelduvad tema töös instituudis, ning esindab väarikalt instituudi kollektiivi. Kahjuks ei saa ütelda sama kõikide õppejõudude kohta. Näiteks sm. Riikoja kõrvaltööd on suuremalt osalt sellised, mis ei anna instituudile midagi, aga sm. Riikojale endale ainult vastava rahalise tasu. Nii on sm. Hollmanni toimetused järele raamatust «Üldine elektrotehnika» umbes 1/3 kirjutatud sm. Riikoja poolt. Suuremal osal sellest materiaalist ei ole midagi ühist vastava õppeaine kavaga. Sealjuures kujutab see osa endast peamiselt lihtsate seadmete äärmiselt pikalevenitatud kirjeldust.

Kokkuvõttes tuleb märkida, et ei ole õige püstitada üldiseid absoluutseid deviseid õppejõudude rühmituste suhtes, lähtudes niisugustest formaalsetest tunnustamärkidest, nagu teaduslike astmete ja kutsete olemasolu, vanadus ning isegi praktiline tööstaja. Õppejõu kvalifikatsioon, oskus, võimed, energia, ausus, algatusvõime jne. on väga individuaalsed asjad, mille tõttu õppejõudude valikul ei saa lähtuda üldistest formaalsetest positsioonidest, vaid alati ainult konkreetsest juhtumist. Ei või juttugi olla sellest, kas eelistada vanu või noori õppejõude. Meie peame eelistama paremaid õppejõude, ükskõik kas nad on vanad või noored, kas nad on juba suutnud omandada teaduslikku astmet või mitte.

A. VOLDEK

Laupäeval, 7. aprillil k. a. toimus meie instituudi kunstilise isetegevuse ja omaloomingu olümpiaadi raames kunstilise isetegevuse ülevaatusel algvoor keemia-mäeteaduskonnas. Nagu teame, see üritus ebaõnnestus. Raske on kujutada veel suuremat läbikukkumist kui see, et 20-nest isetegevusnumbrist esitatakse ainult kaheksa, kusjuures veel repertuaari teadustaja on arvestatud isetegevuslaste hulka. Sellist häbiäärset juhus, kus publik peab lahkuma täiesti pettununa, pole meie instituudi kultuurmassiliselt ürituse ajaloo, liiatigi veel kunstilise isetegevuse ülevaatusel, varemalt registreeritud.

Millised olid siis selle «suurejoonelise» ebaõnnestumise põhjused?

Vesteldes keemia-mäeteaduskonna ametiühingu büroo esimehe sm. Otiga, selgub, et ülevaatusel ettevalmistamise ja läbiviimise komisjon, kuhu kuulusid eesotsas sm. Oti enesega veel komsomolibüroo esindajana sm.-d Tearo ja Nikolajeva, teaduskonna parteigrupist sm. Grunenko ja a/u büroo poolt sm. Kasemaa, moodustati õigeaegselt. Viga seisis aga selles, et kõik komisjoni liikmed ei võtnud oma kohustusi sugugi tõsiselt.

Nii ei ilmunud sm. Grunenko üldse päevavalgusele ja sm. Otil polnud võimalik selle, oma varjamise suhtes nii hoolsa isiksusega, kõige vähemal määralgi tutvuda. Samuti hoidis end tegelikult tööst kõrval komisjoni liige, õpperühma KS-62 üliõpilane Malle Kasemaa. Temalt õnnestus saada siiski paber, kuhu oli märgitud 8 isetegevusnumbrit, millede ettekandmise eest ülevaatusel pidi sm. Kasemaa vastutama.

Nii asus tegelikkus organiseerimistööst läbi viima ainult sm. Oti, kuna sm.-d Tearo ja Nikolajeva püüdis teda mõnes osas mõningal määral abistada. Selgus, et ülevaatusel tuleb siiski tervelt 20 numbrit ja komisjon oli rahulik — pole see ju väga väike arv! Väikesed viperused juhtusid küll veel kuulustusel väljapaneku ja kutsete trük-

kimisega — need ilmusid alles paar päeva enne ülevaatusi, kuid üks ole meil ju varemgi juhtunud selliseid asju, et üritusest teatatakse laiemale üliõpilaskonnale alles selle toimumise päeval...

Jõudis kätte ülevaatus algus. Publikul oli vähe, kuid veelgi lohutamatam oli asjaolu, et isetegevuslased ei ilmunud. Sm. Ott närvitses. Ta vaatas sm. Kasemaa poolt saadetud saatusliku nimekirja. Uhtki selles märgitud isetegevuslastest polnud veel ilmunud. Ja nad jäidki tulemata. Selgus, et Malle Kasemaa polnud neile lihtsalt teatanud, kus ja millal ülevaatus toimub. Sellisel langeski siis 8 numbrit kavast välja. Samuti ilmnis, et üks vastutavamaid isetegevuslasi — üliõpilane Gerulaitis — oli haigestunud — ja jälle tuli kolmele numbrile kriips peale tõmmata.

Nii see siis sündiski, et keemia-mäeteaduskonna kunstilise isetegevuse ülevaatusel algvoor kujunes ainult vastava ürituse nime pilkamiseks.

On selge, et sellist teed edasi minnes ei suuda keemia-mäeteaduskonna isetegevuslased pakkuda ehitusteaduskonna ja mehaanikateaduskonna isetegevuslastele, kes esinesid oma teaduskonnade ülevaatusel algvoorudel, mis toimusid pühapäeval, 8. aprillil k. a., kõigiti edukalt, minig konkursi.

Siin tuleb astuda tõsiselt samme nii instituudi ühiskondlike organisatsioonide kui ka teaduskonna dekanaadi poolt. Ei tohi lubada, et keemia-mäeteaduskonna isetegevuslased, kes organisatsiooni lohaka töö tagajärjel ei saanud ülevaatusel osa võtta, jääksid sellest hoopis eemale. Nimetatud, ja üldse instituudi kunstilise isetegevuse ja omaloomingu olümpiaadi läbiviimise küsimus, tuleb tõsta täie teravusega päevakorda.

Ka TPI komsomolikomitee vastaval sektoril (juhataja sm. Pärn) on ammugi aeg ärgata talveunest ja asuda oma tööpostil tõsiselt ja tulemusrikkale tööle.

E. KESKÜLA

Kodustest tööd

Koduste tööde kuhjumine semestri lõpule raskendab korraldiku ettevalmistamist eksamiteks.

Alles valitses pakame, vaata, et nina ei võta!
Ja — juba ootama hakkame kevadet, kes meile tõttab piki neid sulaseid teid.
Linnulaulust ja lilledest, maikuu sumedaist õdest teinekord — täna on juttu sest, mis mõelda kodustest tööd.

Semestri poolt kevade algus tähistas juba paraku. Et eksameid ei jääks jalgu arvestus, soorita varakult kõik kodused ülesanded! Ikka veel mõni oma ande vaka all hoida püüab,

armastab tähtpäevile kõega lüüa ja haigutab: küll saab!
Kuid statistika vist ikka on näidanud ja näitab, et nõnda väita on mõtetu ja vale, — see toob vaid eksamil „kahe“ lähemale!

Mõne tähtpäevade kummeerija vabanduste seerias on muuhulgas: kevadine vitamiinide vähesus. Aga — kui külastada arsti, diagnoos selguks varsti: laiskusele liigne lähedus!
Ja ta kirjutaks neile (õnneks vähesel), kellele meeldib tirtsu põli, venimiste vastu — venitusõli.

Rootor

ESTE

LUGU HEIKIST

Heiki oli vaikne noormees, halde silmadega ja pehmete, pisut kikkis juustega, milliseid ta kannis kunstnikuseingul ja õrna, kerelt roosatava nahaga. Ühesõnaga ta oli just selline noormees, üllistena unistav oma poja-õegi kunagi näha härdasüdalised vanaemad, just selline üllisena me võiksime kujutella ühapäevakooli noort, rõõmsajulist meeskasvatajat.

Tõepoolest polnud aga Heiki-est mingit pistmist ühapäevakooliga, otse vastupidi: ta õppis õrgemas õppeasutuses — ei mitte maalikunstnikuks, ei mitte ätiteljaks vaid... inseneriks! Ist nii, ent kuri saatuse ei lasknud... Hää küll. Jõuame ka selst.

Tahaks veel enne mõne sõiga meenutada tema helget kuni, sest me ei näe teda enam na koolihoone avarais, õhurikis (!?) jalutuskoridoros. Nii selsti mäletan veel teda: hallis, rralikkus ülikonnas jalutas ta ati ükski, naeratades siiralt-siilt ja vaadates pisut häbelikult vese ette maha. Kui ta kedagi üksama juhtus — seda oli küll irva, sest alati käis ta viisakalt aeglaselt, siis ütles ta vaikset, s süüdlaslikult naeratades „Pannandestust!“

Selline tossike! — arvavad ehk õned mu kirjelduse põhjal — selline üldse võimeline miistiki innustuma, kedagi või miigi armastama. Kui nad vaid aktsid kui kirglikult korjas eiki žilette ja nende värvilisi

ümbriseid. Isegi loenguil — kus ta küll sageli ei viibinud — ei suutnud ta neist loobuda, vaid kandis salaja kaustikute vahel; heldinud naeratusega libistas ta aegajalt sõrmede vahel paindusvaid teraslehekesi, küll sinistes, punastes, rohelistes, küll kollastes ja lillades, jah isegi küllaseis ümbristes...

Ent nüüd asjalkumalt! Oli üks morn talvine päevake, taevast oli tumedais pilvis, mis liikusid kiirelt nagu ootajad einelaua saia-sabas (s. o. seisid põhiliselt paigal). 2 päeva pärast pidi algama eksamisesseioon, kuid Heiki mat-riklis oli vaid 2 arvestust: inglise keel ja saksa keel. Nende mõlemate ainete tundides oli ta viibinud kokku 1 tunni ja saanud arvestuse semestri vältel tehtud töö põhjal. Rohkem tal seni arvestusi polnud, kuid usu-me, et tematoline talent nad kindlasti oleks saanud, kui poleks juhtunud järgmine lugu.

Koju minnes ütles Heiki mure-mõtteis mööda linna, kuni jalad ta polikliiniku ette jõid. Ta pidi juba mainitud kohast mööduma, kui kinnistas akki. See oli saatuslik kinnistamine. Tasakaalu säilitada püüdes kaldus ta kõrvale ning märkas marmortahvli vastava kirgga. Hetkeks muutus ta nagu mõtlukaks, seejärel rõõmsaks ja siis jälle kurvaks, nii kole kurvaks. Samal ajal tõusis üks käsi peaaegu instinktiivselt kõhule. Seejärel sammus ta kohe trepist üles ning siirdus vähes mõtle-

mise järgi registratuuri sellesse ossa, kus antakse numbreid sise-haiguste arsti juurde. Ja ennide imet, ta sai numbrid kohe samaks päevaks ning juhutati vastava kabinet juurde. „No nüüd küll puhub“ arvavad ehk mõned. Kinnitan öeldud ausõnaga. Nüüsiis, istuski ta süütu kannataja ilmega ootepingile.

Peagi kutsuti ta sisse. Lühike-se, vaevatud sammuga, üks käsi kramplikult kõhule surutud, nii astus meie kangeline kabinetti. „Näidake keelt!“ hüüti talle juba vastu. Arst ruitas ta juurde ning ennem kui Heiki midagi taipas, virutati talle tubli miits mingi toruga ribide vahele. Seejärel käsutati pintsak maha võtta ning korraldiku sama operatsiooni rusikatega pisut põhjalikumalt. Samal ajal küsitleti teda õe poolt kõigivõimalike küsimustega vana-isade ja -emad, täidide ja onu-de kohta. Olid nad haiged, millesse nad surid jne., jne. See protseduur kestis kokku vaevu minuti, siis torgati talle pihku retsepti penicillinile — kõigi aegade universaalsemale rohule. Alles nüüd sai Heiki aega kaevata oma häda üle. „Mul... kõht teeb põrgut. Valutab... oeh!“ algas ta kindudes oma usaldava pilguga suure soolatuukale dektori ninajuurele. „Sõin eile maasikaid ja nüüd... kolmat päeva on tervis päris läbi!“

„Maasikaid! Nüüd talve ajal?“ imestas arst, ent kuma ta patstente üle kuuldas juba kolmandat